

CONSENT

TUKUTUKU VEI IRA NA VAKAYAGATAKA NA VEIQARAVI OQO: Na tabana ni Bula Raraba na "Social and Health Services (DSHS)" e rawa ni vukei iko vakavinaka sara kevaka ena dau veitalanoataki vata kei ira na tabana tale eso wili kina ko ira na kena dau ka sa kilai iko kei na nomu vuvale. Na gauna ko saina kina ena fomu oqo, ko sa solia kina na nomu veivakadonui kina na DSHS kei na vei tabana tale eso kei na lewenivanua yadudua ka sa volai tiko era me vakayagataka ka ra veiwaseitaka na itukutuku vuni me baleti iko. Na DSHS e sega ni rawa ni tarova na nomu vukei kevaka ko sega ni via vakadonuya mo sainitaka na fomu oqo vakavo sara ga kevaka ko sa vakadonuya me rawa ni vakataudeitaki kina na veivuke ko rawa ni ciqoma. Kevaka ko sega ni via sainitaka na fomu oqo, se rawa tikoga kina DSHS me wasea na nomu itukutuku me yacova na iyalayala ni lawa ka rawa ni cakacaka kina. Kevaka e tiko eso na nomu vakatataro me baleta na nona dau wasea na DSHS na itukutuku vuni se dodonu ni veimaroroi yadudua, sa kerei mo qai taro vakasala yani kina "DSHS Notice of Privacy Practices" se taroga na vakaillesilesi ka solia vei iko na fomu oqo.

TUKUTUKU ME KILAI KINA O KOYA E VAKAYAGATAKA NA ITUKUTUKU:			
YACA	SIGA NI SUCU	NABA NI VAKADINADINA	
VANUA KO TIKO KINA	CITY	STATE	ZIP CODE
NABA NI TALEVONI (WILI KINA NA "AREA CODE")	TUKUTUKU TALE ESO		

VEIVAKADONUI:

Au sa vakadonuya na kena vakayagataki na itukutuku vuni baleti au ka tiko ena loma ni DSHS me navunavuci kina, vakarautaka ka cakacakataki kina na veiqaravi, wali kina na leqa, sausaumi, kei na veivuke vei au se dua tale na vuna ka vakarurugu tu vakalawa. Au sa solia talega na noqu veivakadonui kina na DSHS kei na taba ni veiqaravi eso, dauniveiqaravi se dua na lewenivanua me vakayagataka na noqu itukutuku vuni ka ra veitalanoataka ena vuku ni veiqaravi oqo. Na itukutuku oqo e rawa ni wasei vakagusu se ena gaunisala ni vakau itukutuku ena mona livaliva, meli se soli ga e liga.

Kerei mo qai raica na yaca taucoko me vakaleweni eke ka me vakadonui ka me kena ikuri ka tiko ena DSHS me rawa ni vakadeitaki kina wili kina na yaca kei na vanua e veiqaravi tiko kina:

- Veiqaravi ni tabana ni bula: _____
- Veiqaravi ni Mate ni Vakasama: _____
- Wainimate gadrevi "Chemical dependency": _____
- Veiqaravi tale eso ni DSHS: _____
- Porokaramu ni Veivakavaletaki: _____
- Koronivuli se Vuli torocake "colleges": _____
- Tabana ni Vale ni Veivesu: _____
- Tabana ni Cakacaka "Employment Security Department" kei na tabana eso era cakacaka vata: _____
- Na tabana ni "Social Security Administration" se tabana ni lawa "federal agency": _____
- Raica na yaca taucoko ka sa kabi vata tiko yani oqo
- So tale:

Au sa solia na noqu veivakadonui ena kena wasei na noqu itukutuku sa koto oqo (ni qai raica na kena e veidonui):

- Na itukutuku kece ka vakayagataka na neitou veiqaravi
- Tukutuku ka sa kabi vata tiko yani oqo
- Na itukutuku ga oqo
 - Vuvale, bula raraba kei na itukutuku ni cakacaka
 - Tukutuku ni Bula
 - Qaravi ni Mate se tuvatuva ni veiqaravi
 - Tukutuku ni sausaumi
 - Vakadidike Yadudua
 - Koronivuli, vuli se tuvatuva ni vuli
 - Eso tale (sa volai koto oqo):

ME KILAI: Kevaka ko matataka tiko mai edua ka kovuti koya na itukutuku sa koto qo, sa dodonu sara kina mo vakalewena na iwasewase oqo me rawa ni wiliki vata kei na nomu itukutuku maroroi.

Au sa solia na galala meu vakaraitaka na itukutuku oqo (ni qai raica na kena e veidonui):

- Mate ni Vakasama
- Na "HIV/AIDS" kei na macala ni vakadidike ni "STD, vakadidike vakavuniwai, se veiqaravi
- Veiqaravi ni Wainimate gadrevi "Chemical Dependency (CD) services"

- Na veivakadonui oqo ena bula tikoga me yacova na dua na yabaki sa na vakatau talega na itukutuku ena vinakata na DSHS, se me yacova na _____ (tiki ni siga kei na veika e yaco).
- E rawa niu bokoca se vakasuka na veivakadonui vakaivola ena gauna cava ga, ia ena sega ni vakayavalata na itukutuku cava ga sa wasei oti.
- Au sa kila tiko ni tukutuku ka kovuti ena loma ni veidinadinati oqo e sana rawa ni taqomaki ena lawa levu ka vauca na DSHS.
- Na lavelave ni fomu oqo ena bula tiko me rawa ni soli kina na noqu veivakadonui ni kena wasei na noqu itukutuku.

SAINI EKE	TIKI NI SIGA	VEITARATARA NI TABA NI VEIQARAVI/SAINI NEI VAKADINADINA	TIKI NI SIGA
TUBUTUBU SE KOYA KA VEIMATA TAKI ME SAINI EKE (KEVAKA E GADREVI)		NABA NI TALEVONI (WILI KINA NA "AREA CODE")	TIKI NI SIGA

Kevaka kau sega ni oka tiko ena tukutuku oqo, ia sa tiko vei au na kaukauwa meu sainsi baleta niu: (vakadinadina ni kaukauwa oqo)

Tubutubu Dauniveisusu Kilai Vakalawa (vakabira mai ivakaro ni mataveilewai) Veimatataki mai Eso tale:

TUKUTUKU RARABA VEI KOYA NA CIQOMA NA ITUKUTUKU: Kevaka e leweni ni tukutuku oqo na HIV, STDs, se AIDS, sa kerei me tauri rawa na veivakadonui nei koya ko matataki koya tiko mai. Kevaka ko ciqoma na itukutuku me baleta na waigaga ni veivakamatenitaki se na gunuvi vakasivia ni yaqona ni vavalagi, sa dodonu mo vakaraitaka yani na itukutuku oqo ena gauna ko soli tukutuku tiko kina me vaka e virikotori ena "42 CFR 2.32":

Na itukutuku e soli vei iko e taqomaki tu ena lawa ni itukutuku vuni ni matanitu "Federal" lawa (42 CFR wase 2). Na lawa oqo "Federal rules" ena vakacalai iko vakalawa kevaka ko tomana tale na soli tukutuku vakavo saraga ke sa vakadonui vakaivola mai vua na kena itaukei ni tukutukuse vakadonui ena ruku ni wase 2 ni lawa ni "42 CFR". Na veivakadonui e soli tu ga mai vakararaba me soli na itukutuku ni bula se dua tale na itukutuku ena SEGA ni vakabau. Na lawa "Federal rules" e tarova na kena vakayagataki na itukutuku ka rawa ni dua kina na kena veivaqai se ko veilewaitaki ena vuku ni tukutuku ni dua ka se vauci tiko ena leqa ni yaqona ni vavalagi se waigaga ni veivakamatenitaki.

VAKARO NI KENA VAKALEWENI NA FOMU NI VEIVAKADONUI “CONSENT”

Na kena inaki: Vakayagataka na fomu oqo ena gauna ko via ciqoma kina na veivakadonui me baleta na kena vakayagataki tiko na itukutuku vuni ka nona edua ka se qaravi tiko ena DSHS se ko via wasea na itukutuku kina vei tabana tale eso me rawa ni lai cakacakataki kina vakavinaka na nomu tokoni se qaravi, sausaumi se vukea na veiqaravi ni veitabana eso se tikina tale eso ka sa kilai tiko vakalawa. Koya na “Clients” e vakabibitaki tiko vua e ciqoma tiko na veivuke se veiqaravi ni DSHS.

Vakayagataki: Vakalewena na fomu qo ena kena gaunisala vakalivaliva kevaka e rawa me rawarawa kina na kena wiliki. Me **vakaleweni edua na fomu edua na tamata, wili kina na gone.** Na vosa na iko se “You” ena kena ivola dusidusi e vakaibalebale tiko vua na vakaillesilesi ni DSHS ia na vosa na “you” ena fomu vakaibalebale tiko vua o koya ena vakayagataka na neitou veiqaravi. Na kena dau wasei na nomu tukutuku e wili tiko kina na itukutuku vuni me baleti koya e vakayagataka tiko na neitou veiqaravi.

Wasewase ni Fomu:

TUKUTUKU ME BALETI IKO “IDENTIFICATION”:

- **Yaca:** Mo vakarautaka edua na yaca nei koya ena vakayagataka na veiqaravi oqo, oya me dua na yaca dua na fomu. Vola talega mai na yaca ka dau kilai tu kina eliu ena gauna dau ciqoma tiko kina na neitou veiqaravi.
- **Siga ni Sucu:** E dodonu mo na vakaraitaka mai na yaca ka tautauvata kei na yacadra tale eso.
- **Naba ni Vakadinadina:** Mo vakarautaka na nona naba “client identification number” se eso tale na ivakadinadina me vaka na “social security number” (sega ni gadrevi) me vukea na kena vakadinadinataki kina na itukutuku kei na dikevi na itukutuku ni nona bula kei na veiqaravi me na ciqoma.
- **Vanua e tiko kina kei na talevoni:** Kuri ni tukutuku me rawa ni ko kunei kina se ko kilai kina se vukea na veitaratara yani vu aka na ciqoma tiko na veiqaravi.
- **Eso tale:** Me vakalewena ena vanua vakarautaki oqo na ikuri ni tukutuku me na vukea na kena kunei na itukutuku ka wili tiko kina na veiqaravi ni DSHS , yacadra na lewe ni vuvale, kei na itukutuku ka na yaga vakalevu.

VEIVAKADONUI (SOLI NI KAUKAUWA):

- **Taba ni veiqaravi se tamata ena raica na veisa ni tukutuku:** Na nona vakalewena taucoko na fomu oqo o koya ena ciqoma na veiqaravi ena rawa kina me dau wasei na itukutuku vuni ena loma ni DSHS. Ena rawa kina vua na DSHS me wasea na itukutuku ka ciqoma talega na itukutuku vuni mai vei ira na tabana tale eso se lewenivanua sa volai tiko oqo na yacadra. Vakarautaki ni tukutuku mo rawa ni kilai kina na tabana ni veiqaravi se koya e solia na veiqaravi, wili kina na yaca, vanua e tiko kina se dau tiko kina ke e rawa. Se rawa talega ni ko raica na taba ni veiqaravi ka soli vei ira na galala me wasea na nona itukutuku nei koya ena ciqoma na veiqaravi ka dodonu me na sainitaka talega.
- **Lewe ni tukutuku:** Sa dodonu me na vakamatata taka mai o koya ena ciqoma na veiqaravi qo se tukutuku cava me na dau vakadonui taumada. Sa nona itavi o koya na ciqoma na veiqaravi oqo me na dau vakarautaka na itukutuku ena gauna cava ena gadrevi kina se na yalana tikoga na itukutuku ena tiki ni siga, mataqali tukutuku vakacava me na soli. Kevaka edua ka ciqoma tiko na veiqaravi oqo e sega ni via saintaka na nona veivakadonui se vakamatatataka na itukutuku vakacava, wasei ni tukutuku, se vakamatatataka na mataqali tukutuku vakacava, ena rawa tikoga ni wasei na itukutuku ena vakatarai tikoga vakalawa. Sa rawa ni ko qai vakabira tiko mai na itukutuku kece mo na dau vakadonuya ka na sainitaka o koya ena ciqoma na veiqaravi. Kevaka edua na itukutuku me baleta na mate ni vakasama (RCW 71.05.620), na HIV/AIDS se na vakadidike me baleta na STD se na kena qaravi na tauvimate (RCW 70.02.220), se waigaga ni veivakamatenitaki kei na yaqona ni vavalagi (42 CFR 2.31(a)(5)), me na toqa tiko mai o koya na ciqoma na veiqaravi oqo na vanua kece oqo vakauasivi na vanua ena kerei kina na veivakadonui ena kena wasei na itukutuku. Na fomu oqo ena sega ni vakabau kevaka e sega ni tiko edua na ivola mai vua na kena dau ni vakasama wili kina na psychotherapy ena ruku ni lawa 45 CFR 164.508(b)(3)(ii) edua tale na fomu me vakaleweni me tiko kina na itukutuku oqo.
- **Kena Balavu:** Wili tiko kina na tiki ni siga me na cava kina na kaukauwa ni veivakadonui ena vuku ni kena inaki ni porokaramu se me vaka e virikotori lawa.
- **Vakaveikilaitaki:** E dodonu me kila vakavinaka o koya ena ciqoma na veiqaravi oqo na cava esa vakadonui oqo kei na kena vakayagataki se na vakayagataki vakacava na kena dau wasei na itukutuku. Kevaka e dodonu, me vakayagataki na fomu ka sa dau vakadewaraki kei koya na dau vakavakadewa se wiliki vakarogo levu na fomu. Kevaka e gadreva eso tale na itukutuku o koya na ciqoma na veiqaravi oqo, sa rawa ni dua na kena lavelave e vakarautaka na DSHS ena ruku ni notisi “Notice of Privacy Practices” se vakadewataki o koya na ciqoma na veiqaravi oqo vua na “public disclosure officer” kina nomudou taba ni veiqaravi.

SAINI:

- **Koya na ciqoma na veiqaravi:** O koya na ciqoma na veiqaravi oqo se o koya na gone e sivita na yabaki ni bula ka lewai tiko kina (13 ena vuku ni mate ni vakasama, waigaga ni veivakamatenitaki se veiqaravi ena vuku ni yaqona ni vavalagi; 14 ena vuku ni HIV/AIDS kei na mate tale eso ni tiko vata “STDs”; yabaki cava ga ni vakasucu se na muduki koso ni vakasucu; 18 me baleta na veiqaravi ni tabana ni bula kei na tukutuku tale eso) mo na saini ena kena vanua vakarautaki se mo saini ena vanua vakarautaki oqo kei na tiki ni siga ko saini kina. Rawa ni vakasosomitaka na nona saini o koya ena ciqoma na veiqaravi ena dua na itoqa ia mo na qai vakadinadinataka mai.
- **Veitaratara mai na Taba ni veiqaravi se vakadinadina:** Mo na saini ena vanua vakarautaki ko na vakamacalataka tiko na fomu oqo vua ena ciqoma na veiqaravi oqo. Kerei mo na biuta tiko mai na nomu naba ni talevoni. Kevaka ena saini tiko o koya na ciqoma na veiqaravi oqo ena taudaku ni vanua ni bisinisi, mo na vakaroti koya ena ciqoma na veiqaravi oqo me dua na vakadinadina e saini talega ena kena vanua vakarautaki kei na naba ni talevoni. Ena rawa vua edua na “notary public” me vakadinadinataka na nona saini o koya ena ciqoma na veiqaravi oqo.
- **Tubutubu se Koya e Veimatataki:** Kevaka se tiko vakarurugi na gone ena yabaki ka se lewai tiko kina, e dodonu me na saini o koya na itubutubu se dau ni veisusu me na saini. Kevaka edua na gone ka sega ni ceguva koya na yabaki ni bula ka se lewai tiko kina me baleta na kena wasei na itukutuku, sa dodonu me saini kina na gone kei na itubutubu me rau saini ruarua. Kevaka edua e na ciqoma na veiqaravi qo ka sa vakadinadinataka vakalawa ni sa sega ni rawa ni vakatulewataki koya, e dodonu me na digitaki mai edua ena mataveilewai na kena ilavelave ni veidigitaki oqo me na vakarautaki tiko mai. Kevaka edua e saini tiko mai ena vukuna tale edua (wili kina edua tale se kaukauwa vakalawa dau soli “power of attorney” se dua e mata taka mai na nona iyau edua), me na toqai “other” kei na dua lavelalve vakalawa ni vakatulewa “legal authority to act”. O koya ena saini me na volai vata kei na tiki ni siga ka soli vata mai kei na naba ni talevoni se itukutuku ni veitaratara.